

Alexander Puskhin

Ο λίθινος επισκέπτης (Kamenny gost)

Μετάφραση: Α. Γ. Κωνσταντινίδης

Εβδομάς, Αθήνα

1. τμ. 7, περ. Β', ετ. Ζ', τχ. 30, 28 Ιουλίου 1890, σ. 4-7

2. τμ7, περ. Β', ετ. Ζ', τχ. 31, 4 Αυγούστου 1890, σ. 3-6

Ο ΛΙΘΙΝΟΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΣ

(Προοίμιον)

Ὁ δραματικὸς τύπος τοῦ δὸν Ζουάν, ἀνεφάνη τὸ πρῶτον ἐν τῇ Ἰσπανικῇ φιλολογίᾳ καὶ κυρίως ἐν τῇ κωμῳδίᾳ τοῦ Λόπε δὲ Βέγα (1562—1635) «Τὸ χρῆμα ἀντικαθιστᾷ τὴν ἀξίαν». Ἐν τῇ κωμῳδίᾳ ταύτῃ, ὑπάρχουσι καὶ τινες λεπτομέρειαι (ὡς—νύξιν περὶ τοῦ περιπατοῦντος λιθίνου ἀγάλματος), ἐκ τῶν ὁποίων ἀκολούθως ἐδημιουργήθη ἡ ἀπαραμείωτος ὑπόθεσις ἀπάντων τῶν «Δὸν Ζουάν» τοῦ κόσμου. Τὸ πρῶτον δράμα, ὃπερ περιεῖχε καθ' ὅλοκληρίαν τὸν τύπον τοῦτον, ταυτοχρόνως δὲ καθώριζε τὰς χαρακτηριστικώτερας αὐτοῦ γραμμάς, ἀνήκει εἰς τὸν σύγχρονον τοῦ Λόπε δὲ Βέγα, ἐπίσης Ἰσπανὸν δραματογράφον, Τίρσο δὲ Μολίνα (Γαβριήλ Τελές). Φέρει δὲ τίτλον ἢ κωμῳδία αὕτη «El Burlador de Sevilla y Convidado de piedra». Περὶ τοῦ Δὸν Ζουάν, ὑπῆρχον τότε δύο παραδόσεις. Κατὰ τὴν πρώτην, ὁ Δὸν Ζουάν Τενόριο, ἐπιφανὴς αὐλικός, ἀπήγαγε τὴν θυγατέρα τοῦ Διοικητοῦ τῆς Σεβίλλης, ἐφόνευσεν αὐτὸν ἐν μονομαχίᾳ καὶ ὕβρισε τὸν τάφον του. Ὁ ἀνδριάς τοῦ Διοικητοῦ, παρέσυρεν αὐτὸν εἰς τὸν Ἄδην. Ἡ παράδοσις ἀναφέρει μάλιστα καὶ τὸν ναόν, ἔνθα ὑψοῦτο ὁ ἀνδριάς τοῦ Διοικητοῦ, καὶ ὅπου ὁ Δὸν Ζουάν κατεκρημνίσθη μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ ὑπόγειον—κυρίως δὲ ὁ ναὸς οὗτος, ἦτο μονὴ Φραγκισκανῶν ἐν Μαδρίτῃ. Τὴν ἐξέφρασις τοῦ ἱστορικοῦ Δὸν Ζουάν Τενόριο, ἀπέδιδον ἄλλως τε εἰς τοὺς μοναχοὺς τῆς μονῆς ταύτης, ὅτι οὗτοι δῆθεν ἀπέκτεινον αὐτὸν, καὶ πρὸς ἀπόκρυψιν τοῦ ἐγκλήματός των, ἔπλασαν τὴν περὶ τοῦ ἀνδριάντος παράδοσιν. Κατὰ τὴν δευτέραν παράδοσιν, ὁ Δὸν Ζουάν, καταγόμενος ἐκ τοῦ ἐνδόξου γένους τῶν Μοράνη, ἐπώλησε τὴν ψυχὴν του εἰς τὸν διάβολον, ὃν κατήσχυνέ ποτε εἰς τῶν προγόνων του. Εἰς τὸν ἥρωά του ὁ Τίρσο δὲ Μολίνα, συνεχέντρωσε τὰς εἰς τὸν δὸν Ζουάν, ἐν ἀμφοτέραις ταῖς παραδόσεσιν, ἀποδιδόμενας γραμμάς. Ὁ Δὸν Ζουάν του, περιφανὴς αὐλικός καὶ τολμηρὸς τυχοδιώκτης ἐκ φύσεως, ἀχαλίνωτος εἰς τὰ πρὸς τὰς γυναῖκας πάθη του, πρόθυμος νὰ θυσιάσῃ εἰς τὰς ἰδιοτρόπους ὁρμὰς του τὰ πάντα, τιμὴν, εὐτυχίαν καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν τῶν ἄλλων. Ἀναζητεῖ ἐρωτικὰ τρόπαια μετ' ἀδηφάγου βουλιμίας, καὶ δὲν φοβεῖται τὴν τιμωρίαν τοῦ οὐρανοῦ, φρονῶν, ὅτι καὶ ἂν ἐπέλθῃ αὕτη, ἀπέχει πολὺ μακρὰν. Κατόπιν τοῦ «el Burlador de Sevilla» πλεῖστα ἄλλα δράματα καὶ ποιήματα ἐγράφησαν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως. Τὰ γνωστότερα τούτων εἰσὶν, «ὁ Δὸν Ζουάν», κωμῳδία τοῦ Μολιέρου, καὶ «ὁ Δὸν Ζουάν», ποίημα τοῦ Βύρωνος, λαβόντος ἄλλως τε, μόνον τὸν γενικὸν τύπον τοῦ Δὸν-Ζουάν καὶ οὐχὶ τὴν σχετικὴν αὐτῶ ὑπόθεσιν.

Ὁ Μολιέρος ἐν τῷ Δὸν-Ζουάν του, περιέγραψε τὸν σύγχρονον αὐτῶ εὐγενῆ, δευτέρας τάξεως, καὶ ἀπέδωκεν εἰς τὸν τύπον τοῦτον χαρακτήρας τινὰς ἀχρειότητος. Ὁ ἥρωας του εὐρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ χαριεντίζεται πρὸς τοὺς πιστωτάς του· ὑποπίπτει εἰς πανουργίας καὶ ὑπεκφυγὰς, καὶ ἐνίοτε, ἂν οὐχὶ ἀπ' εὐθείας γελοῖος, λαμβάνει ὅμως μέρος εἰς κωμικὰς σκηνάς, διαδραματίζων ἀρκούντως ἀόριστον πρόσωπον. Ἡ πλοκὴ τοῦ ἔργου τοῦ Μολιέρου, εἶνε διάφορος τῆς τοῦ Τίρσο δὲ Μολίνα, διάφορον δὲ ἐν τῇ κωμῳδίᾳ του καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Διοικητοῦ. Κατὰ τὸν Τίρσο δὲ Μολίνα, ὁ Δὸν-Ζουάν προσκαλεῖ τὸν ἀνδριάντα εἰς δεῖπνον παρ' αὐτῶ. Προσέρχεται οὗτος, καὶ ὁ Καταλινὸν, θεράπων τοῦ Δὸν Ζουάν, κατ' ἀρχὰς φοβεῖται, ἀκολούθως δὲ, ἐνθαρρυνθεὶς, ἄρχεται γλευάζων καὶ ἐρωτῶν αὐτὸν, ἂν εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν πληρόνεται οἱ ποιηταὶ διὰ τοὺς στίχους των, ἂν ὑπάρχουν ἐκεῖ καπηλεῖα κ. λ. Ὁ ἀνδριάς προσκαλεῖ τὸν Δὸν Ζουάν εἰς δεῖπνον παρ' αὐτῶ, τῶ παραθέτει ἐδέσματα ἀπὸ ὄφεις καὶ σαύρας, ἀντὶ οἴνου ὄξος καὶ ἐν τέλει τοῦ δεῖπνου συνανατρέπονται. Κατὰ τὸν Τίρσο δὲ Μολίνα, οὗτος

οὐδὲν διαδραματίζει πρόσωπον τυφλῆς μοίρας. ἐμποδίζουσης τὸ κακούργημα, οὐτινος ἐπέστη ἡ τιμωρία. Τοῦναντίον ἐκδικεῖται τὸν Δὸν Ζουάν διὰ τὴν προσβολὴν ἣν ἔκαμεν εἰς τὸν Διοικητὴν, καὶ ἐν γένει λίαν ἐπεθυμίζει τὸν ζώντα ἄνθρωπον: συνδιαλέγεται, ἀποκρίνεται εἰς τὰ εὐφυλο- γήματα τοῦ Καταλιῶν, ἐκδηλοῦσιν ἀμφιβολίας καί, ὡς ἀπλοῦς ἄνθρωπος τοῦ κόσμου μας, ἀγνοεῖ τὸ μέλλον. Κατὰ τὸν Μολιέρον, ὁ ἄνδρας προσκα- λεῖ ὡσαύτως τὸν Δὸν Ζουάν εἰς δεῖπνον. ἀλλ' ὁ μοιάζει ἤδη μᾶλλον πρὸς μάντιν, ὡς κατα- φαίνεται καὶ παρὰ τῷ Ηοῦσκιν. Κατὰ τὸν τελευ- ταῖον τοῦτον, ὁ ἄνδρας δὲν ἀνταλλάσσει μετὰ τοῦ Δὸν Ζουάν προσκλήσεις εἰς δεῖπνον, καὶ δὲν καταφεύγει εἰς γελοίας συνδιαλέξεις. Ἀναφαίνεται μόνον καὶ μόνον ὅπως ἀπαγγεῖλη κατὰ τοῦ Δὸν Ζουάν τὴν ἀπόφασιν τῆς εἰμαρμένης, καὶ ἐν τού- τῳ περιορίζεται ἅπασα ἡ δράσις. Ἡ σκηνὴ τῆς προσκλήσεως τοῦ ἀνδριάντος ὑπὲρ τοῦ Δὸν Ζουάν, κατὰ τὸν Μολιέρον, εἶνε ἄλλοια ἐκείνης τοῦ Τίρσο δὲ Μολίνα, καθ' ὅν, ὁ Δὸν Ζουάν, προσκαλεῖ παρ' αὐτῷ τὸν ἀνδριάντα, κινούμενος ἐκ τῆς ὑπ' αὐτὸν ἐπιγραφῆς: «Ὁ ἀξιώτερος τῶν εὐγενῶν ἀναμένει ἐνταῦθα τὴν κατὰ τοῦ προδότου τιμωρίαν τοῦ Θεοῦ». Ὁ ἄνδρας μετὰ τὴν πρόσκλησιν ταύτην ἴσταται ἀκίνητος. Ὁ Ηοῦσκιν ἐν τῷ «Λιθίνῳ ἐπι- σκέπτῃ» αὐτοῦ, ὀλόκληρον σχεδὸν τὴν σκηνὴν τῆς προσκλήσεως παρέλαθεν ἐκ τοῦ Μολιέρου, ἀλλὰ τοῦτο ἦτο καὶ τὸ τελευταῖον, ὅπερ ἠραγι- σθη ἀπ' εὐθείας παρὰ τῶν προγενεστέρων αὐτοῦ ποιητῶν.—Ἐν τῷ ἔργῳ του, κοινὰ αὐτῷ ἀπομέ- νουσι μόνον, ἡ ὑπόθεσις καὶ τὸ κυριώτερον ἐλα- τήριον τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Δὸν Ζουάν—ἡ ἐμπα- θῆς αὐτοῦ πρὸς τὰς γυναῖκας καὶ τὸ κάλλος κλί- σις, ἀλλ' εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπιπολαίου τούτου λάτρευσι τοῦ ὠραίου, ὁ Ηοῦσκιν ἔδωκε πολὺ λε- πτὴν κομψότητα καὶ εὐγένειαν τὸ πάθος κατα- λαμβάνει αὐτὸν μετὰ τοσαύτης ἐλκτικῆς δυνά- μεως, εἶνε τοσοῦτον ἀνθρωπίνως ἀδύνατος ἐνώπιον αὐτῆς, ὥστε οὐχὶ μόνον δὲν διεγείρει τὴν ἀπο- στροφὴν, ὡς ὁ Δὸν Ζουάν τοῦ Τίρσο δὲ Μολίνα καὶ Μολιέρου, ἀλλ' ἀρέσκει μάλιστα διὰ τοῦ εἰ- λικρινοῦς χαρακτῆρος του. Ἡ πλοκὴ τοῦ ἔργου, ὡς καὶ ἡ λύσις, ἀνήκει εἰς αὐτὸν καὶ μόνον τὸν Ηοῦσκιν.—

Leporello. O statua gentilissima del gran Commendatore l... Ah, Padroni l...

Don Giovanni

ΣΚΗΝΗ Α'

Νύξ. Κοιμητήριον παρὰ τὴν Μαδρίτην.

Δὸν Ζουάν καὶ Λεπορέλλος.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἐδῶ θὰ περιμείνωμεν τὴν νύκτα. Οὐρ! καὶ τέλος, νὰ καὶ ἡ Μαδρίτη, ἤλθαμεν εἰς τοὺς γνωστούς μου δρόμους τῆς θάτρεξωμεν. Τὰ φρούδια καὶ μουστάκια μου, καλὰ ἂν κρύψω, τί φρονεῖς: θὰ μὲ γνωρίσουν, αἶ;

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Τὸν δὸν Ζουάν δὲν εἶνε πράγμα δύσκολο κανεῖς νὰ τὸν γνωρίσῃ ἓνας σὰν κι' αὐτὸν, μὴ τέτοια ἄβυσσος!

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Καλ' ἀστεγεύεσαι; Καὶ ποῖς θὰ μὲ γνωρίσῃ; Λεπορέλλε, ποῖος;

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Ὁ πρῶτος φύλακας, καμμιά Χιτάνα, ἡ κανένας ἀπ' τοὺς φίλους σου τοὺς παστρικούς με πῖλον, με μανδύαν καὶ με τὸ σπαθὶ ἔς τὴν ἀμασχάλη του.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Κι' ἂν μὲ γνωρίσουν τί;!

Ὁ βασιλεὺς νὰ μὴ μοῦ τύχῃ ἄλλως τε ἔδῶ κανένα ἄλλον δὲν φοβοῦμ' ἐγώ.

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Καὶ αὐριον εὐθὺς θὰ μάθῃ ὁ βασιλεὺς πῶς ἀπ' τὴν ἔξοριαν ἤλθε ὁ δὸν Ζουάν, κ' ἐφάνη ἔς τὴν Μαδρίτη—τότε, πῆτε μου, τί ἔχει νὰ γενῆ μαζύ σας;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἄναυλα

ὀπίσω θὰ με στείλῃ. Τὸ κεφάλι μου βεβαίως δὲν θὰ κόψουν: ἔγκλημα ποτὲ καθοσιώσεως δὲν ἐπράξα! καὶ ἂν μὲ ἀπεμάκρυνει, ἀπὸ ἀγάπην του τὸ ἔκαμε, γιὰ νὰ μ' ἀφίσῃ ἡσυχον μακρὰν αὐτῆς, ἐκεῖν' ἡ οἰκογένεια τοῦ φονευθέντος.

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Αἶ, τὸ βλέπετε λοιπόν;! καλλίτερα θὰ ἦτο ἂν ἐμένετε ἐκεῖ στὴν ἡσυχίαν σας.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Εὐχαριστῶ

πολύ! Ἐγὼ ὀλίγον ἔλειψε ἐκεῖ νὰ πάθω ἀπὸ στενοχωρίαν μου: τί ἄνθρωποι! Τί τόπος! Καὶ τί οὐρανός...—καθεαυτὸ καπνός! Αἱ δὲ γυναῖκες!.. ὦ! ποτὲ μου δὲν θὰ ἤλλαζα, βλέπετε ἔδῶ, κουτέ μου Λεπορέλλε, τὴν χειρότερη ἀπ' τὴν Ἄνδαλουσία χωρική, μὲ μὴ ἀπὸ ταῖς πρῶταις εἰς τὴν μορφοῖα ἐκεῖ. Σὲ βεβαίῳ. Εἰς τὴν ἀρχὴ μου ἤρσαν τὰ γαλανὰ τὰ μμάτια, ἡ λευκότης των ἡ ταπεινότης: δόξῃ ὅμως τῷ Θεῷ, ὀργήγορα ταῖς ἔμαθα: νὰ γνωρισθῆς τὸ διάβολό σου βρίσκεις—δὲν ἔχουν ζῶν: σὰν κούκλαις μαιάζουν κήρυνας... ἐνῶ ἔδῶ! Ἄλλ' ἄκουσε, γνωστὴ μὰς εἶν' ἔδῶ αὐτὴ ἡ θέσις: τὴν ἐγνώρισες;

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Καὶ βέβαια!

Τ' Ἁγίου Ἀντωνίου ἐνθυμοῦμαι, ναι, τὸ μοναστήρι. Ἐσυχάζατε ἔδῶ, κ' ἐγὼ τὰ ἄλογα σὸ δάσος μὲς' αὐτὸ ἔκρατούσα: χρέος, νὰ σὰς πῶ, ἐλεεινόν! Πιστεύσατε,—πῶς πεῖδ εὐχάριστ' ἀπὸ μὲ περνούσατε τὴν ὥρα σας.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ (σύνουος).

Ἰνέζα μου

πτωχὴ! Ἐδῶ δὲν εἶνε πλέον! Ὁμως, φεῦ! πῶς τὴν ἠγάπων!

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Τὴν Ἰνέζαν; ποῖαν; τὴν μαυρομάταν;... ὦ, τὴν ἐνθυμοῦμαι!

[τρεις]

τὴν πολεμοῦσες μῆνες, κ' εἶδε κ' ἔπαθε τὸ ποδαράκι του νὰ σπάσῃ ὁ διάβολος.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Μιά νύκτα... τὸν Τούλιον.. ἔς τὸ βλέμμα τῆς τὸ θλιβερόν καὶ ἔς τὰ ὠχρὰ τὰ χεῖλη τῆς ἀνεύρον ἐξαισιάν ἠδονήν. Θαρρῶ, πῶς σὺ ὠραῖαν τότε δὲν τὴν εὕρισκες.

Καὶ πράγματι, πολὺ ὠραία, νὰ εἰπῆς δὲν ἦτο: πλὴν τὰ μμάτια τῆς, τὸ βλέμμα [τῆς...]

παρόμοιον ἐκείνου δὲν ἀπῆντησα!

Καὶ ἡ φωνὴ τῆς—ἡσυχος καὶ ἀσθενῆς ὡς τῆς ἀρρώστου... Κ' εἶχε σύζυγον.. πτωχὴ

Ἰνέζα! ἓνα ἄθλιον—τὸ ἔμαθα

κατόπιν....

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Καὶ τί τάχα; ὕστερ' ἀπ' αὐτὴν εὐρῆκες ἄλλαις.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἄληθῶς.

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Καὶ ζῶν

ἂν ἔχωμεν, θὰ ἔρῃς καὶ ἄλλαις.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Βέβαια.

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Καὶ τώρα ποῖαν θὰ ζητήσωμεν ἔδῶ;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

ὦ, βέβαια τὴν Λαύραν! ἔς τὴν οἰκίαν τῆς θὰ τρέξω κατ' εὐθείαν νὰ ἐμφανισθῶ.

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Ὁραῖα!

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Κατ' εὐθείαν, καὶ τὴν θύραν τῆς θὰ κρούσω, κι' ἂν κἀνεὶς εὕρισκεται ἐκεῖ, θὰ τοῦ εἰπῶ νὰ πέσῃ ἀπ' τὸ παράθυρον.

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

ὦ, βέβαια. Διεσκεδάσαμεν καλὰ. Πολὺ ὀλίγο βλέπετε μὰς ἀνησυχοῦν ἡ μακαριτίσσαις. Ποῖς εἶνε ποῦ ἔρχεται; (Εἰσέρχεται μοναχός).

ΜΟΝΑΧΟΣ

Ἄμεσως ἔρχεται ἔδῶ. Ποῖς εἶν' ἐκεῖ; Οἱ ἄνθρωποι τῆς δόννας Ἄννας εἰσθε; αἶ;

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Ἄ, ὄχι, ὄχι, ἀφεντάδες εἴμαστε καὶ κάμνομεν περίπατον ἔδῶ μαζύ.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Καὶ ποῖον περιμένετε;

ΜΟΝΑΧΟΣ

Ὁργήγορα

θὰ ἔλθῃ εἰς τὸν τάφον τοῦ συζύγου τῆς ἡ δόννα Ἄννα.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Πῶς; Ἡ δόννα Ἄννα ποιά, Δε-Σόλβα; Τοῦ Διοικητοῦ ἡ σύζυγος, αὐτὸν ὅπου ἐφόνευσε... δὲν ἐνθυμοῦμαι τίς.

ΜΟΝΑΧΟΣ

Ὁ ἄθεος ὁ δὸν Ζουάν, ὁ ἄθλιος, ὁ ἀσυνείδητος καὶ ὁ διαφθορεύς.

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

ὦ! ἔτσι, αἶ; Ἡ φήμη του τοῦ δὸν Ζουάν καὶ εἰς αὐτὰ τὰ μοναστήρια ἐφθασε: κ' ἐγκώμια τοῦ ψάλλουν οἱ καλόγηροι.

ΜΟΝΑΧΟΣ

Γνωστὸς σὰς εἶνε μήπως;

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Εἰς ἡμᾶς; Ποσῶς.

Καὶ ποῦ νὰ εἶνε τώρα;

ΜΟΝΑΧΟΣ

Δὲν εἶνε ἔδῶ.

Ἐξόριστος, μακρὰν.

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

ὦ, δόξα σ' ὁ Θεός!

Κι' ἀκόμη πλέον μακρὰν ἂν πῆγανε καλλίτερα θὰ ἦτον. Τέτοιους σὰν κι' αὐτὸν διεσφαρμένους, ὅλους μέσα ἔς τὴν θάλασσα. τοὺς πρέπει καὶ ἔς τὴν θάλασσα.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Τί φλυαρεῖς;

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Σωπαίνετε : επίτηδες τὰ λέγω.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ποῦ;

ἔδω, λοιπόν, ἐτάφη ὁ Διοικητής;

ΜΟΝΑΧΟΣ

Ἐδῶ. Μνημεῖον τῆ ἀνήγειρεν αὐτὴ ἢ σύζυγός του, κ' ἔρχεται καὶ δέεται καὶ κλαίει καθ' ἡμέραν.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Τί παράδοξος

αὐτὴ ἡ χήρα! ὦ, καλὰ τὸ ἔλεγαν, ὁ μακαρίτης ὅτι τὴν ἐζήλευε τὴν δόνα Ἄννα καὶ κλειστήν τὴν εἶχε. Ποιὸς τὴν εἶδε ἀπὸ σᾶς; Ὁραία εἶνε; Πῶς;

ΜΟΝΑΧΟΣ

Ἡμᾶς τοὺς ἀναχωρητάς, ἡ καλλονὴ τῶν γυναικῶν δὲν πρέπει νὰ μαγεύη πλὴν, κακὸν τὸ ψεῦδος—καὶ ὁ ὅσιος αὐτὸς τὰ κάλλος τῆς αὐτὸ δὲν δύναται νὰ μὴ ὁμολογήσῃ τὸ ἐξαισιον.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Νὰ ὁμιλήσω ἐπεθύμουν μετ' αὐτῆς.

ΜΟΝΑΧΟΣ

Ποτὲ

ἡ δόνα Ἄννα μετ' ἀνδρὸς δὲν ὁμιλεῖ.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Καὶ μεθ' ὕμῶν, ὦ πάτερ μου;

ΜΟΝΑΧΟΣ

ὦ, μετ' ἐμοῦ

Τὸ πρᾶγμα διαφέρει—εἶμαι μοναχός. Ἴδού τὴν.

(εἰσέρχεται ἡ δόνα Ἄννα)

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Πάτερ μου, ἀνοίξατε.

ΜΟΝΑΧΟΣ

Εὐθύς,

σενιόρα· σᾶς ἀνέμενον. Ἐλάτε.

(ἡ δόνα Ἄννα ἀκολουθεῖ τὸν μοναχόν).

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Πῶς

σᾶς φαίνεται;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Μ' αὐτὸ τὸ μαῦρο κάλλυμμα τῆς χήρας ποῦ φορεῖ, δὲν φαίνεται καλὰ. Τὴν πτέρναν τὴν λεπτὴν τῆς εἶδα μόνον.

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Αἶ,

ἀρκεῖ καὶ τοῦτο, ἡ δὲ φαντασία σας ἄς ζωγραφίσῃ τὰ ὑπόλοιπα· αὐτὴ κι' ἀπὸ ζωγράφου εἶνε ἰκανώτερη. Τὸ ἴδιο εἶνε ἂν ἀρχίσῃ ἀπ' τὰ μαλλιά ἢ ἀπ' τὰ πόδια.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Λεπορέλλε, ἀκουσον, θὰ γνωρισθῶ μαζί της.

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ (κατ' ἰδίαν)

Τοῦτο ἔλειπε!

Ἀνάγκη ἦτο! Ἐσκότωσε τὸν ἄνδρα τῆς, καὶ θέλει νὰ ἰδῇ πῶς κλαίει ἡ χήρα του. Ἀδιάντροπε!

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἐνύκτωσεν ἐν τούτοις. Πρὶν μᾶς εὐρὴ ἡ σελήνη, τὴν σκοτίαν δὲ εἰς σέλας μεταβάλλῃ φωτεινόν, φρονῶ, εἰς τὴν Μαδρίτην πρέπει νὰ εἰσέλθωμεν.

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Ὁ ἄρχων Ἰσπανός, ὡσὰν ληστής, τὸ πῶς τοῦ φεγγαριοῦ φοβεῖται, Παναγία μου! Ζωὴ κατηραμένη! Πότε θὰ ἀπαλλαγθῶ ἀπὸ αὐτόν! ἀλήθεια ἐβαρέθηκα.

ΣΚΗΝΗ Β'

Δωμάτιον, δεῖπνον παρὰ τῆ Λαύρα.

ΠΡΩΤΟΣ ΔΑΙΤΥΜΩΝ

ὦ Λαύρα, σοὶ ὀρκίζομαι, οὐδέποτε μετὰ τσοαύτης ἀκριβείας ἔπαιξες! πόσον πιστῶς τὸ μέρος σου ἐνόησες!

ΔΕΥΤΕΡΟΣ

Καὶ πῶς ἀνέπτυξες αὐτό! Τί δύναμις!

ΤΡΙΤΟΣ

Ὅποια τέχνη!

ΛΑΥΡΑ

Ναί, ναί, σήμερον

ἐπέτυχε πᾶς λόγος, πᾶσα κίνησις. Ἐγώ, παρεδιδόμην εἰς τὴν ἔμπνευσιν. Αἱ λέξεις ἔρρεον, ὡς ἂν ἐγέννα αὐτὰς οὐχί ἡ μνήμη ἡ δειλὴ καὶ ἄτολμος, ἀλλὰ αὐτὴ μου ἡ καρδιά....

ΠΡΩΤΟΣ

Ἀληθῶς.

Ἀλλὰ καὶ τῶρ ἀκόμη ἐξαστράπτουσι οἱ ὀφθαλμοὶ σου, Λαύρα, καὶ φλογίζονται αἱ παρειαί σου—καὶ δὲν ἐξαλείφεται ἡ ἔκστασις· ὦ μὴν ἀφίσης, ἀκουσον, νὰ ψυχρανθῇ ἀνωφελῶς, καὶ ψάλλε μας, ὦ Λαύρα, ψάλλε κατὶ.

ΛΑΥΡΑ

Τὴν κιθάραν μου.

(ᾄδει).

ΠΑΝΤΕΣ

ὦ! εὐγε! ἀπαράμιλλον, θαυμάσιον!

ΠΡΩΤΟΣ

Εὐχαριστοῦμεν, γόησσα! ἐμάχευσας ἡμᾶς. Ἀφ' ὅλας τῆς ζωῆς τὰς ἡδονὰς, μετὰ τὸν ἔρωτα, αὐτὴ ἡ μουσικὴ τὰ δευτερεῖα ἔχει πάντοτε, ἀλλὰ ὁ ἔρωσ μὴ δὲν εἶνε μελωδία... ἰδὲ: ἰδὲ κ' αὐτὸς ὁ Κάρλος, ὃν φιλοξενεῖς, συνεκινήθη, ὁ ἀγέρωχος ἀνὴρ!

ΔΕΥΤΕΡΟΣ

Ὅποιοι φθόγγοι! πόση ἐν αὐτοῖς ψυχὴ! Καὶ τίνος εἶν' ἡ ποιήσις;

ΛΑΥΡΑ

Τοῦ δὸν Ζουάν.

ΔΟΝ ΚΑΡΛΟΣ

Τί εἶπες; Πῶς; Τοῦ δὸν Ζουάν;!

ΛΑΥΡΑ

Ἐκεῖνος, ναί,

ἐκεῖνος ὁ πιστός μου φίλος κ' ἔραστής τοὺς στίχους ἔγραψε.

ΚΑΡΛΟΣ

Πῶς, πῶς; ὁ δὸν Ζουάν;

Ὁ φίλος σου—ὁ βδελυρός, ὁ ἄθεος· καὶ σὺ ἡ βλάξ!

ΛΑΥΡΑ

Μὴ ἴσως παρεφρόνησας!

Ἀμέσως διατάσσω καὶ σὲ σφάζουσιν οἱ δούλοι μου, κι' ἄς εἶσαι ἄρχων Ἰσπανός.

ΔΟΝ ΚΑΡΛΟΣ (ἐγέρεται).

Προσκαλεσέ τους!

ΠΡΩΤΟΣ

Παῦσε, Λαύρα, σίγησον! Δὸν Κάρλε, μὴ ὀργίζεσαι, σιώπησον, παρεξέτραπη....

ΛΑΥΡΑ

Πῶς;... Διότι ὁ δὸν Ζουάν τιμίως, εἰς μονομαχίαν ἐντιμον ἐφόνευσε τὸν ἀδελφόν σου; ἀληθῶς τί κρίμα νὰ μὴν εἶν' αὐτός.

ΔΟΝ ΚΑΡΛΟΣ

Εἶμαι μωρός

διὰ τοιαῦτα νὰ ὀργίζομαι.

ΛΑΥΡΑ

Ἄ. Ἄ!

Καὶ σὺ αὐτὸς τ' ὁμολογεῖς, ὅτ' εἶσαι βλάξ—λοιπὸν ἄς συμφιλιωθῶμεν.

ΔΟΝ ΚΑΡΛΟΣ

Ἡμῆρτον,

Συγγνώμην, Λαύρα! πλὴν τὸ ὄνομα αὐτὸ δὲν δύναμ' ἀπαθῶς ν' ἀκούσω.

ΛΑΥΡΑ

Καὶ ἐγώ

μὴ πταίω τάχα, ἂν τὸ ὄνομα αὐτὸ 'ς τὴν γλῶσσαν ἔχω ἀενάως;

Εἰς ΣΥΝΔΑΙΤΥΜΩΝ

Καὶ λοιπὸν,

ὦ Λαύρα, εἰς ἀπόδειξιν, ὅτι ποσῶς δὲν εἶσαι θυμωμένη, ψάλλε, ψάλλε μας ἀκόμη!

ΛΑΥΡΑ

Ναί. ἀποχαιρетиστήριον:

Καιρός, ἤδη ἐνύκτωσε! Τί θέλετε νὰ ψάλλω; Ἄ! ἀκούσατε.

(ᾄδει).

ΠΑΝΤΕΣ

Ἀμίμητον!

ὥραϊον.

ΛΑΥΡΑ

Καληνύκτα, χαίρετε λοιπὸν.

(Ἐξέρχονται. Ἡ Λαύρα κρατεῖ τὸν δὸν Κάρλον).

ΛΑΥΡΑ

Καὶ σὺ, κακὴ νὰ μείνης. Σὺ μοῦ ἤρρεςες: Τὸν δὸν Ζουάν μ' ἐνθύμισες, ἐκεῖνον, ναί, ὅποταν πρὸ μικροῦ σκληρῶς μ' ἐξύβρισας κ' ἔτριξες τοὺς ὀδόντας.

ΔΟΝ ΚΑΡΛΟΣ

Πόσον εὐτυχῆς

ἐκεῖνος εἶνε! Σὺ δὲ τὸν ἠγάπησες;

(ἡ Λαύρα ποιεῖ σημεῖον καταφατικόν)

Πολύ;

ΛΑΥΡΑ

Πολύ!

ΔΟΝ ΚΑΡΛΟΣ

Καὶ σήμερον τὸν ἀγαπᾶς;

ΛΑΥΡΑ

Πῶς, τώρα; ὄχι, ὄχι, δὲν τὸν ἀγαπῶ.

Δὲν δύναμαι νὰ ἀγαπήσω δύο· νῦν τὸν Κάρλον μόνον ἀγαπῶ, μόνον αὐτόν.

ΔΟΝ ΚΑΡΛΟΣ

Εἰπέ μου, ποῖα εἶν' ἡ ἡλικία σου, ὦ Λαύρα;

ΛΑΥΡΑ

Ἄγω τὸ δέκατον ὄγδοον.

ΔΟΝ ΚΑΡΛΟΣ

ὦ, νέα εἶσαι Λαύρα, κ' ἡ νεότης σου θὰ διαρκέσ' ἀκόμη ἔτη πέντε—ἔξ.

Ἀκόμη ἔτη ἔξ, τρίγυρω σου αὐτοὶ

θὰ σὲ περικυκλοῦσι, τὰς θωπείας των
τὰ δῶρα, τὴν λατρείαν των προσφέροντες,
καὶ μὲ τὰ ἄσματά των τὰ νυκτερινὰ
θὰ τέρπεσαι· τὴν νύκτα δ' ἐξ αἰτίας σου
ἄλλήλους θὰ φονεύουν εἰς τὰς ἀγυῖας.
Ἄλλ' ὅταν, Λαύρα μου, παρέλθῃ ὁ καιρὸς,
ὁπότεν ἀπολέσωσιν οἱ ὀφθαλμοὶ
τὴν λάμπιν των, τὰ βλέφαρα ρυτιδωθῶν
καὶ μαρνωθῶσιν, ὅταν εἰς τὴν κόμην σου
λευκαὶ ἀναφανῶσι τρίχες κ' ἕξαφνα,
σ' ἀποκαλέσουσιν γραίαν, τότε—τί θὰ εἰπῆς;

ΛΑΥΡΑ

Αἶ, τότε... ἀλλὰ διατί περὶ αὐτῶν
σκεπτόμεθα; πρὸς τί ἡ συνδιάλεξις
αὐτῆ; Ἡ μήπως πάντοτ' ἔχεις τὰς αὐτὰς
ἰδέας; Τὸν ἐξώστην ἔλα ἀνοιξε.
Ἵποια νηνεμία! οὐδ' ἐλάχιστον
κινεῖται φύλλον· ἀναδίδεται ὁμη
δαφνῶν καὶ λεμονέας· εἰς τὸ ἀμαυρὸν
καὶ τὸ βαθύ τοῦ οὐρανοῦ, πλησιφεγγῆς
ἀστράπτει ἡ σελήνη, καὶ οἱ φύλακες
κραυγάζουσιν ἀδιακόπως ἀνοικτά!...
Μακρὰν δὲ εἰς τοὺς Παρισίους, πρὸς βορρᾶν,
ὁ οὐρανὸς μὲ νέφη ἴσως καλύπτεται·
ψυχρὰ βροχὴ θὰ πίπτῃ κ' ἄνεμος σφοδρὸς
θὰ πνέῃ. Ἀλλὰ τί ἐνδιαφέρ' ἡμᾶς;
Δὸν Κάρλε, ἀκουσον, τὸ θέλω, τ' ἀπαιτῶ
νὰ μειδιάσῃς. Εὐγε!

ΔΟΝ ΚΑΡΛΟΣ

Δαῖμον προσφιλές!

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ (κτυπῶν)

Αἶ, Λαύρα!

ΛΑΥΡΑ

Ποῦ εἶνε; Τίνος ἡ φωνή;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Αἶ, ἀνοιξε!...

ΛΑΥΡΑ

Θεέ μου!... εἶνε δυνατόν!...

(ἀνοίγει τὴν θύραν, εἰσέρχεται ὁ δὸν Ζουάν).

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Καλὴν ἐσπέραν!

ΛΑΥΡΑ

Δὸν Ζουάν!

(ἡ Λαύρα ρίπτει εἰς τὸν τράχηλόν του).

ΔΟΝ ΚΑΡΛΟΣ

Ὁ δὸν Ζουάν!...

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

ὦ Λαύρα μου φιλτάτη!... (τὴν ἀσπάζεται).

Τίς εἶνε ἐκεῖ;

ΔΟΝ ΚΑΡΛΟΣ

Ὁ Κάρλος, ὁ δὸν Κάρλος.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἀπροσδόκητος

συνάντησις! εἴμ' ὅλος-ὅλος αὐριον

εἰς τὰς διαταγὰς σου....

ΔΟΝ ΚΑΡΛΟΣ

Ὅχι, σήμερον

ἀμέσως!

ΛΑΥΡΑ

Ἄ, δὸν Κάρλε, παύσατε!

ἐδῶ δὲν εἶνε δρόμος; εἶν' ὁ οἶκός μου.

Ἐξέλθετ' ἀπ' ἐδῶ, παρακαλῶ!

ΔΟΝ ΚΑΡΛΟΣ (μὴ ἀκούων αὐτήν).

Λοιπὸν

σὰς περιμένω. Ἄλλ' ὡς βλέπω, ἔχετε

Καὶ ξίφος σεῖς;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἀφοῦ δὲν ὑπομένετε,

ὀρίστε.

(μάχονται)

ΛΑΥΡΑ

Ἄ! Ἄ! Δὸν Ζουάν!...

(ρίπτεται ἐπὶ τῆς κλίνης. Ὁ δὸν Κάρλος πίπτει).

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἐγέρθητι,

ὦ Λαύρα, ἐτελείωσε.

ΛΑΥΡΑ

Τί εἶν' ἐκεῖ;

Τί, ἐφρονεύθη; Εἰς τὸν οἶκόν μου! Περιφρημα!

Καὶ τώρα, τί νὰ κάμω; διάβολε! τρελλέ!

ποῦ θὰ τὸν ρίψω;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἴσως εἶνε ζωντανὸς

ἀκόμη.

ΛΑΥΡΑ

Μάλιστα, ἀκόμη ζωντανός!

Ἀναθεματισμένη, ἔλα κύτταξε!

εἰς τὴν καρδίαν κατ' εὐθείαν ἐπληξες—

οὐτ' ἓνα δάκτυλο μακρὰν. Κ' ἐκ τῆς πληγῆς

δὲν ρεεῖ αἷμα—νὰ σοῦ πῶ!!

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἀφοῦ τὸ ἤθελεν ὁ ἴδιος, ἐγὼ

τί πταίω;

ΛΑΥΡΑ

Πάντοτ' ἀταξίας, δὸν Ζουάν

θὰ κάμνης, πῶς ἀδημονῶ! Καὶ πάντοτε

χωρὶς νὰ πταίης... Τώρα πόθεν ἔρχεσαι;

καὶ τότε ἦλθες;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Μόλις ἦλθον πρὸ μικροῦ

κρυφά: γνωρίζεις—δὲν μὲ ἐσυγχώρησαν.

ΛΑΥΡΑ

Καὶ ἐνθυμήθης αὐθαρεῖ τὴν Λαύραν σου;

Δὲν τὸ πιστεύω. Πέρασες ἀπὸ ἐδῶ

τυχαίως, κ' ἦλθες νὰ μὲ ἰδῆς.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἄ, Λαύρα μου,

ἐρώτησε τὸν Λεπορέλλον νὰ ἰδῆς.

Ἄπ' ἐξω ἀπὸ τὴν πόλιν μένω, κ' ἦλθα ἐδῶ

εἰς τὴν Μαδρίτην, νὰ ἀναζητήσω σέ.

(τὴν φιλεῖ).

ΛΑΥΡΑ

Αὐτόν, τί θὰ τὸν κάμωμεν, Ζουάν;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἄ, ἄφες τον ἕως τὰ ξημερώματα,

ἀκόμη ἔχομεν καιρὸν. Τὸν πέρνω ἐγὼ,

εἰς τὸν μανδύαν κάτω καὶ τὸν παραιτῶ

ἔς τὸν δρόμον.

ΛΑΥΡΑ

Ἄλλὰ κύτταξε καλὰ,

κανεῖς μὴ σὲ παρατηρήσῃ. Τί καλὰ

ποῦ ἀργήσες νὰ ἔλθης ἐν λεπτὸν ἀργά!

οἱ φίλοι σου εἰδείνησαν ὅλοι ἐδῶ

καὶ μόλις τώρα ἔφυγαν· ὀλίγου δεῖν

νὰ τοὺς προφθάσῃς!

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Πρὸ πολλοῦ τὸν ἀγαπᾶς,

ὦ Λαύρα;

ΛΑΥΡΑ

Ποῖον; Τί, παραληρεῖς;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ποσῶς,

Καὶ τώρα, Λαύρα, εἰς τὴν ἀπουσίαν μου

ποσάκις μὲ ἠπάτησες;

ΛΑΥΡΑ

Καὶ σύ; καὶ σύ;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Εἶπε λοιπὸν... Καλὰ, τὰ λέμε ὕστερον.

(ἔπεται ἡ Γ' σκηνή).

Α. Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

2. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΟΥΣΚΙΝ

Ο ΛΙΘΙΝΟΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΣ

(τέλος)

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Τὸ μνημεῖον τοῦ Διοικητοῦ

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Λαμπρὰ πηγαίνουν ὄλα, ἀξιόλογα·
Τὸν Κάρλον ἀκουσίως μου ἐφόνευσα,
ἐδῶ ἐκρύφθην, ταπεινὸς καλόγηρος
καὶ βλέπω καθ' ἐκάστην τὴν ὥραιάν μου
τὴν χήραν, καὶ αὐτὴ μὲ παρετήρησε,
νομίζω. Μέχρι σήμερον, δὲν ἔλειψε
ὁ μεταξύ μας ἀμοιβαῖος σεβασμὸς,
πλὴν σήμερον, θ' ἀνοίξω συνδιάλεξιν.
Καιρὸς! ἀλλὰ πῶς νὰ ἀρχίσω; Ἄ! «Τολ-

[μῶ...]

ἦ ὄχι; ἄλλως πως: «Σενιόρα...» Πά, πά, πά!
ὄ, τ' εἰς τὴν κεφαλὴν μου ἔλθη, θὰ εἰπῶ,
χωρὶς νὰ τὸ προμελετήσω παντελῶς.

Καθὼς αὐτοσχεδιαστὴς ἐρωτικῶν
ἀσμάτων... ἀλλὰ πῶς ἀργεῖ, ἄνευ αὐτῆς,
φρονῶ, ὅτι θὰ πλήττη ὁ διοικητής.

Ὅπόσον κολοσσαῖον τὸν παρέστησαν!
ὅποιοι ὄμοι! φαίνεται ὡς Ἡρακλῆς!...

Μικρὸς ὁ μακαρίτης ἦτο καὶ ἰσχνός.

Ἄν ἴσως εἰς τὰς ἄκρας τῶν ποδῶν του ἐδῶ
ἐστέκετο, τὴν μύτην μὲ τὸ χέρι του
νὰ πιᾶσθαι δὲν θὰ ἔφθανε. Στὸ Ἐσκουριάλ
ὅπότεν συνηγήθημεν, ἔς τὸ ξιφὸς μου
ἐπάνω ἤγγισε καὶ ἐξεψύχησε

ὡς πεταλοῦδα, ὅταν τὴν διατρυπᾷ

βελόνη... Ἦτο ὅμως υπέρῃφανος
καὶ τολμηρός, καὶ εἶχεν ὕφος σκυθρῶπόν...
Ἄ! νὰ τὴν.

(Εἰσέρχεται ἡ δόνα Ἄννα)

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Πάλιν ἐδῶ εἶνε. Πάτερ μου,
συγγνώμην, σὲς ἐτάραξα τὰς σκέψεις σου.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἐγὼ ὀφείλω νὰ ζητήσω παρ' ὑμῶν
συγγνώμην, δόνα Ἄννα· ἴσως πρόσκομμα
θὰ γίνωμαι, νὰ ἐκχυθῆ ἡ θλίψις σου
ἐλευθερα.

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Ἄ, ὄχι, πάτερ μου· ἐγὼ
τὴν θλίψιν μου τὴν ἔχω ἔς τὴν καρδίαν μου.
Ἐνώπιον ὑμῶν αἱ ἰκεσίαι μου,
ἔς τὸν οὐρανὸν ὑψοῦνται. Σὲς παρακαλῶ
μ' αὐτὰς καὶ τὴν φωνὴν σου νὰ ἐνώσητε.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἐγὼ, σενιόρα, μεθ' ὑμῶν νὰ δεηθῶ!

Τοιαύτης μοίρας δὲν εἶμ' ἄξιος ἐγὼ.

Ἄ, δὲν τολμᾷ τὸ στόμα μου τὸ ἔνοχον
τὴν προσευχὴν σου νὰ προσφέρῃ, τὴν ἀγνήν·
Μακρόθεν μόνον εὐλαβῶς σὲς θεωρῶ,
ἡρέμα, ὅταν κλινετ' εἰς τὸ μάρμαρον
τ' ὠχρὸν, καὶ ἀπλοῦται ἐπ' αὐτοῦ τοὺς μαύ-

[ρους σου

βοστρύχους, —καὶ φαντάζομαι, ὅτι κρυφὰ
ὁ ἄγγελος τὸν τάφον ἐπισκέπτεται.

Καὶ ἐν τῇ ταραχῇ μου τότε τῇ δεινῇ
δὲν δύναμαι ποσῶς ν' ἀρθρώσω προσευχὴν·
καὶ σκέπτομαι: εὐδαίμων, οὐ τὸ παγερὸν
τὸ μάρμαρον θερμαίνει ἡ οὐράνιος
ἀναπνοή της καὶ μ' ἀγάπης δάκρυα
ραντίζεται.

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Ὅποια φθέγματα παράδοξα.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Σενιόρα;

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Μοὶ... Ἐλησμονήσατε...

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἄ, τίς

ὄτ' εἶμαι τάχ' ἀνάξιος καλόγηρος;
ὅτι ἡ ἔνοχος μου ἡ φωνὴ ἐδῶ
δὲν ἔπρεπε τοσοῦτον ν' ἀντηχῆ τρανώς;

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Ἐνόμιζον... Κακῶς ἐνόησα...

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Τὸ βλέπω, ναί:
τὸ πᾶν, τὰ πάντα ἤδη ἐνόησατε!

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Τί; τί ἐνόησα;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Δὲν εἶμαι μοναχός,
ἰδοῦ! καὶ ἐξαιτοῦμαι εἰς τοὺς πόδας σου
συγγνώμην.

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Ἦ, Θεέ μου! Τίς εἶσθε λοιπόν;
ἐγέρθητε, ἐγέρθητε!

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Εἰς δυστυχίας,
ἐν θῦμα ἔρωτος ἀπέλιπιδος!

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Θεέ!

Κ' εἰς αὐτὸν ἐδῶ τὸν τάφον! Φύγετε!...

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἦ δόνα Ἄννα, ἐν λεπτόν! μίαν στιγμὴν!

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Καὶ ἂν κανεὶς εἰσέλθῃ!...

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Τὸ κυγκλίδωμα
κλεισμένον εἶνε. Μὴ φοβοῦ. Μίαν στιγμήν!

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Λοιπόν! Τί θέλετε; εἰπέτε.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Θάνατον!

Ἄς ἀποθάνω αὐθωρεῖ ἔς τοὺς πόδας σας,
τὸ ἄθλιόν μου σῶμα ἄς ταφῆ ἔδῳ,
οὐχὶ παρὰ τὴν κόριν τοῦ συζύγου σας,
οὐχὶ ἔδῳ, — οὐχὶ σιμά του — ἀλλαχοῦ,
μακράν, ἐκεῖ, πλησίον εἰς τὴν θύραν, ἢ
κ' εἰς τὴν οὐδὸν αὐτήν, ὅπως τὴν πλάκα μου
ὁ ποῦς ἢ ἡ ἐσθῆς σας δύνατ' ἐλαφρῶς
νὰ θίγῃ, ὅταν εἰς τὸν ὑπερήφανον
τὸν τάφον τοῦτον ἔρχεσθε νὰ κλίνητε
τὴν κεφαλὴν καὶ κλαύσητε.

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Εἶσθε τρελλός;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Παραφροσύνη εἶνε, ἂν τὸν θάνατον
ποθῶ; ἂν ἤμην ἄφρων, τότε τὴν ζωὴν
θὰ ἤθελον, θὰ ἤλπίζον δι' ἔρωτος
θερμοῦ, νὰ συγκινήσω τὴν καρδίαν σας·
ἂν ἤμην ἄφρων, ὑπὸ τὸν ἐξώστην σας
θὰ διηρχόμην νύκτας ὅλας ἀγρυπνός
καὶ μ' ἄσματα ἀνησυχῶν τὸν ὕπνον σας.
Καὶ δὲν θὰ ἐκρυπτόμην· τούναντιον δέ,
παντοῦ θὰ προσεπάθουν νὰ μὲ βλέπετε·
τρελλός ἂν ἤμην, δόνα, δὲν θὰ ἔπασχον
ἐν τῇ σιγῇ. . . .

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Λοιπόν σιγάτε;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ναὶ σιγῶ.

Περίστασις, περίστασις μὲ εἴλωσεν
ἔδῳ! εἰδ' ἄλλως δὲν θὰ ἐμανθάνετε
ποτέ, τὸ θλιβερόν μου τὸ μυστήριον. . . .

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Καὶ μ' ἀγαπάτε ἤδη πρὸ πολλοῦ;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Κ' ἐγὼ

δὲν τὸ γνωρίζω, δόνα Ἄννα· ἀλλ' ἔκτοτε
γνωρίζω μόνον τὴν ἀξίαν τῆς ζωῆς,
καὶ τί σημαίν' ἢ λέξις εὐτυχία.

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

ᾠ!

ἔξέλθετε — σεῖς εἶσθε ἐπικίνδυνος.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἐγὼ εἶμ' ἐπικίνδυνος; καὶ διατί;

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Φοβοῦμαι ὅταν σᾶς ἀκούω.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Τὸτ' ἐγὼ

θὰ σιωπήσω ἂν δὲν ἐκδιώξητε,
ἐκεῖνον, ὃν αὐτὴ καὶ μόνη ἢ θεὰ σας
παρηγορεῖ. Ἐλπίδας ποταπὰς ποσῶς,
δὲν τρέφω, τίποτε δὲν ἀπαιτῶ, ἀλλὰ,
ἀφοῦ νὰ ζῶ κατεδικάσθην, ἔπεται
ὅτι καὶ νὰ σᾶς βλέπω πρέπει.

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Φύγετε—

ἔδῳ δὲν εἶνε τόπος ν' ἀναφέρονται
τοιούτοι λόγοι καὶ μωρίαί. . . . Αὔριον
ἔλατε παρ' ἐμοί, ἐὰν ὀμνύητε
τὸ πρέπον σέβας νὰ διαφυλάξητε·

Θὰ σᾶς δεχθῶ, ἀλλὰ τὸ βράδυ, ἀργότερα·

κανένα δὲν ἐδέχθην, ἀφ' ἧς ἐποχῆς
ἐχῆρευσά. . . .

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

ᾠ δόνα Ἄννα, ἄγγελε!
Ὁ Ὑψιστος νὰ σὲ παρηγορήσῃ, ὡς
ἐπαρηγόρησας ἐμὲ τὸν πάσχοντα!

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Ἐξέλθετε, πηγαίνετε.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Μίαν στιγμήν

ἀκόμη.

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Ὅχι, φαίνεται θ' ἀποσυρθῶ
ἐγὼ. . . πρὸς τοῦτους δὲ νὰ δεηθῶ ποσῶς
δὲν δύναμαι. Οἱ λόγοι σας οἱ κοσμικοὶ
ἀπέσπασαν τὸν νοῦν μου· ἤδη πρὸ πολλοῦ
ἀπέμαθεν αὐτοῦς τὸ οὖς μου. — Αὔριον
θὰ σᾶς δεχθῶ. . . .

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Τὴν ἄκραν εὐτυχίαν μου
ἀκόμη νὰ πιστεύσω δὲν ἀποτολμῶ. . . .
εἰς αὔριον!.. εἰς αὔριον!.. καὶ ὄχι ἔδῳ
καὶ ὄχι κρυφά!..

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Μάλιστα, εἰς αὔριον.

Λοιπόν εἰς αὔριον. Πῶς ὀνομάζεσθε;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Διέγος δὲ Καλθίδο.

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Χαίρετε λοιπόν,
δὸν Διέγο. (ἀπέρχεται)

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Λεπορέλλε!

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Διατάξατε.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Καλὲ μου Λεπορέλλε! Εἶμαι εὐτυχής! —
«ἀργά. . . τὸ βράδυ, Λεπορέλλε, αὔριον. . .»
ναί, αὔριον!.. ἔτοιμασε. . . εἶμ' εὐτυχῆς
ὡσάν παιδί!

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Μὲ τὴν σενιόρα μίλησες;

Σοῦ εἶπε ἓνα δυὸ λογάκια τρυφερά,
ἢ μήπως καὶ τὴν εὐλογία σου αὐτὴν
τῆς ἔδωσες;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἄ, ὄχι, ὄχι. Μ' ὤρισε
συνέντευξιν· συνέντευξιν μοῦ ὤρισε!

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Τί λέγετε! Ἄ, χήραις, χήραις! ὁμοίαις
εἶσθ' ὅλαις.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Εἶμαι εὐτυχῆς καὶ μοῦ ὀρχεται
νὰ τραγουδήσω, καὶ τὸν κόσμον ὀλόκληρον
νὰ ἀγκαλιᾶσω!

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Τί θὰ πῆ ὁμως γι' αὐτὸ
Καὶ ὁ Διοικητής;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Καὶ θὰ ζηλεύσῃ, σὺ
νομίζεις; δὲν βαρύνεσαι: εἶν' ἄνθρωπος
μὲ νοῦν καὶ, βέβαια, ἀφ' ὅτου πέθανε
ὡς τώρα, θὰ τοῦ πέρασε καὶ ὁ θυμός.

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Ἄ, ὄχι, τ' ἀγαλμα παρατηρήσατε.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Λοιπόν;

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Λοιπόν, μοῦ φαίνεται, πῶς βλέπει ἐσᾶς
καὶ εἶνε θυμωμένο.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Πήγαινε ἐκεῖ
κοντά του, Λεπορέλλε, καὶ ἔς τὸ σπῆτι μου
εἰπέ — ὄχι, εἰς τῆς δόνας Ἄννας αὔριον
εἰπέ του νὰ κοπιᾶσῃ.

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Τί; τὸ ἀγαλμα
θὰ προσκαλέσης! καὶ γιατί;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Αἶ, βέβαια,
μαζύ του δὲν θὰ ὀμιλήσω. Αὔριον
τὸ βράδυ καὶ ἀργότερα, — ἔς τὸ ἀγαλμα
εἰπέ — ἔς τῆς δόνας Ἄννας νὰ ἔλθῃ, κ' ἐκεῖ
ἔς τὴν θύραν νὰ φυλάξῃ.

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Δὲν βαρύνεσθε
μὲ τ' ἀγαλμα ν' ἀστειεύεσθε.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Λοιπόν θὰ πᾶς;

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Ἄλλά. . . .

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Αἶ, πήγαινε λοιπόν!

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

ᾠ ἀγαλμα ὠραῖον, ἀγαλμα λαμπρόν,
ὁ κύριός μου, ὁ δὸν Ζουάν, παρακαλεῖ
νὰ ἔλθῃς. . . νά. . . Δὲν εἶμπορῶ, μὰ τὸν Θεὸν
φοβοῦμαι, ἄ, φοβοῦμαι. . . .

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Νὰ λοιπόν δειλέ;

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Σταθῆτε! — ὁ ἀφέντης μου ὁ δὸν Ζουάν,
Παρακαλεῖ νὰ ἔλθῃς αὔριον ἀργά
ἔς τὸ σπῆτι τῆς συζύγου σου καὶ νὰ σταθῆς
ἔς τὴν θύραν.

(τὸ ἀγαλμα νεύει εἰς σημεῖον συγκαταθέσεως).

Ἄ!

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Τί τρέχει;

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Ἄ! πεθαίνω! . . . Ἄ!

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Τί ἔπαθες;

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Τὸ ἀγαλμα. . . .

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Τὸ χαιρετᾶς;

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Αὐτὸ μὲ χαιρετᾶ!

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Τί εἶν' αὐτὰ ποῦ λές;

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Πηγαίνετε μονάχος.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Κύτταζε λοιπόν,
ἀνόητε! (πρὸς τὸ ἀγαλμα) Διοικητᾶ, παρακαλῶ,
νὰ ἔλθῃς εἰς τῆς χήρας σου, ὅπου κ' ἐγὼ
θὰ εἶμαι αὔριον. Καὶ νὰ σταθῆς ἐκεῖ
ἔς τὴν θύραν νὰ φυλάξῃς. Λέγε, ἔρχεσαι;

(τὸ ἀγαλμα νεύει καὶ πάλιν)

Θεὲ μου!

ΛΕΠΟΡΕΛΛΟΣ

Δὲν σοῦ τῶλεγα ;... .

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Πηγαίνομεν.

ΣΚΗΝΗ Δ΄.

(Θάλαμος τῆς δόνας Ἄννας)

Δὸν Ζουάν καὶ δόνα Ἄννα

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Δὸν Διέγο, σὰς ἐδέχθην εἰς τὸν οἶκόν μου, ἀλλὰ φοβοῦμαι μήπως σὰς φανῇ πολλὴ ἀνιαρὰ ἢ μετ' ἐμοῦ διαμονή· τὸν σύζυγόν μου ἐνθυμοῦμαι ἢ πτωχὴ ἢ χήρα πάντοτε καὶ μετὰ τὰ δάκρυα μὴ γινῶ ἀενάως τὸ μεδίαιμα ὡς ὁ Ἀπρίλιος. Σιγάτε; διατί;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Μετὰ τὴν ἰδέαν μόνην τέρπομαι σιγῶν, ὅτ' εἶμαι κατὰ μόνας μετὰ τὴν θελκτικὴν τὴν δόνα Ἄνναν, καὶ ἐδῶ—ὄχι ἐκεῖ. Ὅχι εἰς τὸν τάφον τοῦ νεκροῦ τοῦ εὐτυχοῦς, καὶ θεωρῶ ὑμᾶς οὐχὶ γονυπετῆ τοῦ μαρμαρίνου σας συζύγου ἔμπροσθεν.

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Δὸν Διέγο, τί, ζηλοτυπεῖτε;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἄπαγε!

Δὲν πρέπει νὰ ζηλοτυπῶ: ὑμεῖς αὐτὴ ὡς σύζυγον τὸν ἐξελέξατε.

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Οὐχί.

Ἡ μήτηρ μου διέταξε, τὴν χεῖρά μου νὰ δώσω εἰς τὸν δὸν Ἀλβάρου. Εἴμεθα πτωχοί, ὁ δὸν Ἀλβάρου ἦτο πλούσιος.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Εὐδαίμων! ἠσαυροῦς προσέφερε κενούς πρὸ τῶν ποδῶν θεᾶς—ἰδοὺ δὲ διατί ἐγεύθην τὴν εὐδαιμονίαν τ' οὐρανοῦ! Ἄν ποτὲ πρότερον ἐγνώριζον ὑμᾶς μ' ὀπόσῃ ἔκστασιν τὴν θέσιν μου αὐτὴν, τὰ πλούτη μου, τὰ πάντα μου θὰ ἔδιδον εὐθύς, δι' ἐν σας μόνον βλέμμα προσηγές! τῆς ἱερᾶς θελήσεώς σας ταπεινός θὰ ἦμην δούλος! Ἄπαντας τοὺς πόθους σας ἀμέσως θὰ ἐμάθθην καὶ ἐν καιρῷ αὐτοῦ νὰ προλαμβάνω καὶ τὸν βίον σας ὡς μίαν γοητείαν ἀδιάκοπον νὰ καταστήσω! Ἄλλὰ φεῦ! ἡ μοῖρα μου ἠθέλησ' ἄλλως!

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Δὸν Διέγο, παύσατε!

Ἀκούουσα σας, ἀμαρτάνω, παύσατε!

Δὲν πρέπει, δὸν Διέγο, νὰ σὰς ἀγαπῶ

ἢ χήρα δέον νὰ διατελῇ πιστὴ

καὶ εἰς αὐτὸν τὸν τάφον. Ἄν γινώριζατε

ὁ δὸν Ἀλβάρου πόσον με ἠγάπα! ὦ

ὁ δὸν Ἀλβάρου, εἶνε ἤδη βέβαιον,

οὐδέποτε κυρίαν θὰ ἐδέχετο

αὐτοῦ ἐρώσαν, ἂν ποτὲ ἐχάρητε

πιστὸς θ' ἀπέμενεν εἰς τὸν συζυγικὸν

τὸν ἔρωτά του.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Μὴ με βασανίζετε

δι' αἰωνίων, δόνα, ἀναμνήσεών

τοῦ δὸν Ἀλβάρου. Φθάνει τὸ μαρτύριον

καίτοι θὰ εἶμαι ἴσως ἄξιος αὐτοῦ.

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Καὶ πῶς; οὐδεὶς βεβαίως ἱερὸς δεσμός μετὰ τινος ὑμᾶς συνδέει—ἀληθῆς δὲν εἶνε; Ἄγαπήσατε με, κ' ἐνώπιον ἐμοῦ κ' ἐνώπιον αὐτοῦ τοῦ οὐρανοῦ δικαιομένους εἴσθε.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἐνώπιον ὑμῶν;

Θεὲ μου!

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Εἴσθε ἔνοχος ἐνώπιον

ἐμοῦ; Εἰπέτε μοι, εἰς τί εἶσθε ἔνοχος;... .

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Οὐδέποτε!... .

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Διέγο, τί συμβαίνει; σεῖς

ἐνώπιόν μου, ἔνοχος; εἰπέτε μοι,

εἰς τί;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Οὐδέποτε!

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Παράδοξον αὐτό!

Παρακαλῶ, τὸ ἀπαιτῶ... .

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἄδύνατον!

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Ἄ! Τί ἐλέγετε ἀκόμη πρὸ μικροῦ; τόσῳ λοιπόν, Διέγο, εἴσθε εὐπειθῆς εἰς τὰς θελήσεις μου, ἐπιθυμήσαντες νὰ καταστήτε δούλος μου. Θὰ ὀργισθῶ, δὸν Διέγο, ἀπαντήσατε: εἰς τί, εἰς τί ἐνώπιον ἐμοῦ ὑπῆρξατ' ἔνοχος;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Θὰ με μισήσετε, δὸν Ἄννα, δὲν τολμῶ.

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Ἄ, ὄχι ὄχι, καὶ σὰς συγχωρῶ εὐθύς ἐκ τῶν προτέρων, πλὴν νὰ μάθω ἤθελον.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

ὦ, μὴ θελήσετε τὸ φοβερόν αὐτὸ καὶ φονικὸν νὰ μάθητε μυστήριον.

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Τὸ φοβερόν!... ὦ, μὴ με βασανίζετε:

Εἶμαι πολὺ, παρὰ πολὺ περίεργος—

νὰ μάθω, διατί καὶ πῶς μ' ἐβλάψατε.

Ἐγὼ δὲν σὰς ἐγνώριζον. Ἄλλα καὶ ἔχθρους

οὐδέποτε οὐδ' ἔσχον οὔτε ἔχω εἰς

καὶ μόνον εἶν' ἐχθρὸς μου: τοῦ συζύγου μου ὁ ἄθλιος φονεύς.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ (κατ' ἴδιον).

Αἶ, πρὸς τὴν λύσιν τοῦ

τὸ ἔργον βαίνει. Δόνα Ἄννα, εἰπέτε μοι:

Τὸν δὸν Ζουάν, τὸν ἐγνώρισατε ποτέ;

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Οὐδέποτε τὸν εἶδον.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Τὸν ἐχθρεύσατε;

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Καθῆκον εἶνε τῆς τιμῆς μου· ἀλλὰ σεῖς

νὰ μ' ἀποκλίνετε ζητεῖτε ἀπὸ τὴν

ἐρώτησίν μου, Δὸν Διέγο—τ' ἀπαιτῶ... .

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Τὸν δὸν Ζουάν ἂν ἴσως συνητᾶτε, τί,

τί θὰ ἐπράττετε;

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Με ἐγχειρίδιον

θὰ διεπέρων τὴν καρδίαν αὐθωρεῖ τοῦ τέρατος.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἐχεις τὸ ἐγχειρίδιον;

Ἴδου τὸ στήθος μου, ὦ δόνα Ἄννα.

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Πῶς!

Διέγο!

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ὅχι Διέγος—εἴμ' ὁ δὸν Ζουάν.

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Θεὲ μου! δὲν πιστεύω... εἶν' ἀδύνατον!

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἐγὼ εἶμαι ὁ δὸν Ζουάν.

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Εἶνε ψευδές.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἐγὼ ἐφόνευσά τὸν σύζυγον ὑμῶν.

Ἐγὼ! καὶ δὲν λυποῦμαι, δὲν αἰσθάνομαι πρὸς τοῦτο τὴν παραμικρὰν μετάνοιαν.

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Τί λέγετε; ἄ, ὄχι εἶν' ἀδύνατον.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἐγὼ εἶμαι ὁ δὸν Ζουάν, καὶ σ' ἀγαπῶ.

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ (πίπτουσα).

Ποῦ εἶμαι;... ἄ... λιποθυμῶ!

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

ὦ οὐρανέ.

Τί ἔπαθε; Θεὲ μου, ζύπνησε λοιπὸν δὸν Ἄννα, ζύπνησε, τί ἔχεις; κύτταξε ὁ δούλος σου, ὁ Διέγος σου, 'ς τοὺς πόδας [σου εὐρίσκεται!

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

ὦ, ἄφες με. Μοὶ εἶσ' ἐχθρὸς—μ' ἀφῆρεσας τὸ πᾶν, τὸ πᾶν ἐν τῇ ζωῇ... .

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

ὦ πλάσμα προσφιλέστατον! εἴμ' ἔτοιμος τὸ πλῆγμα νὰ ἐξαγοράσω αὐθωρεῖ.

'ς τοὺς πόδας σου γονυπετῆς τὴν προσταγὴν προσμένω: ν' ἀποθάνω θέλεις;—πρόσταξον νὰ ζῶ;—θὰ ζῶ μόνον καὶ μόνον δι' ἐσέ... .

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Λοιπὸν σὺ εἶσ' ὁ δὸν Ζουάν;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Βεβαίως δέ,

ὡς τέρας θὰ σοὶ περιέγραψαν αὐτὸν καὶ ὡς τινα κακοῦργον, δὲν εἶν' ἀληθές;

ὦ δόνα Ἄννα! ἴσως δὲν εἶν' ἀκριβῆς ἢ φήμη: τὴν ἐμὴν συνειδήσιν

πολλὰ κακὰ βαρύνουν ἴσως, ἀλλ' ἀφ' ἧς σὰς εἶδον, πάντα, πάντα μετεβλήθησαν:

μοὶ φαίνεται, ἀνεγεννήθη ἐντελῶς.

Ἀποῦ ἠγάπησα ὑμᾶς, τὴν ἀρετὴν

ἠγάπησα, καὶ ταπεινῶς ἐνώπιον

αὐτῆς, τὸ πρῶτον ἤδη ὑποτρέμοντα

τὰ γόνατα προσκλίνω.

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Εἶνε εὐγλωττός

ὁ δὸν Ζουάν, ὦ, τὸ γινώριζω... ἤκουσα παμπόνηρος ὅτ' εἶνε ἄνθρωπος... ὑμεῖς,

ὡς λέγουν, εἴσθε ἄθεος, διαφθορεῖς

καὶ δαίμων πράγματι. Ὅπόσας ἀρά γε,

ὑμεῖς, πτωχὰς γυναῖκας κατεστρέψατε;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Καμμίαν μέχρι τουδε δὲν ἠγάπησα.

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Καὶ θὰ πιστεύσ' ὅτι τὸ πρῶτον ἀγαπᾷ
ὁ δὸν Ζουάν, καὶ ὅτι δὲν ζητεῖ εἰς ἐμὲ
κανένα θύμα νέον!

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἐὰν ἤθελον

ὑμᾶς νὰ ἀπατήσω, θὰ σᾶς ἔλεγον
ποτὲ ὅτ' εἰμ' ἐγὼ ὁ δὸν Ζουάν; Καὶ ποῦ
εὐρίσκετε εἰς ταῦτα, δολιότητα
καὶ προμελέτην;

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Ποῖος σᾶς ἤξεύρει; πλήν,
ἐδῶ πῶς ἠδυνήθητε νὰ ἔλθητε;
ἠδύναντο νὰ σᾶς ἀναγκωρίσωσι
κι' ὁ θάνατος ὑμῶν θὰ ἦτο ἀφευκτος.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Καὶ τί εἶνε ὁ θάνατος ἀπέναντι
μιᾶς στιγμῆς γλυκειᾶς συνεντεύξεως;
πρὸς τοῦτο ἀγογγύστως δίδω τὴν ζωὴν.

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Ἄλλὰ πῶς θὰ ἐξέλθετε, ἀπρόσεκτε,
ἐντεῦθεν;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ (φιλῶν τὴν χεῖρά της).

Καὶ ὑμεῖς περὶ τοῦ δυστυχοῦς
τοῦ δὸν Ζουάν φροντίζετε! Δὲν ἔχετε
λοιπὸν εἰς τὴν ψυχὴν σας τὴν οὐράνιον
ὦ δόνα Ἄννα, μῖσος κατ' ἐμοῦ οὐδέν;

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Ἄν ἦτο δυνατόν! νὰ σᾶς μισῶ, Ζουάν!
Ἐν τούτοις δέον ν' ἀποχωρισθῶ ὑμῶν.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Καὶ πότε θὰ συναντηθῶμεν ἄλλοτε;

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Τίς οἶδεν, ἄλλην ὥραν.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Αὔριον;

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Καὶ ποῦ;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἐδῶ.

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Ἦ δὸν Ζουάν, ὅποσον ἀσθενῆ
καρδίαν ἔχω.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ὡς ἐνέχυρον λοιπὸν
ἐν φίλημα συμφιλιώσεως...

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Καιρός,

πηγαίνετε.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἐν μόνον, φιλικόν, ψυχρόν....

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Τί φορτικὸς ποῦ εἶσαι! λάβε το λοιπὸν....
(κρούεται ἡ θύρα).

Τί κτύπος εἶν' ἐκεῖ;... ὦ, κρύψου, δὸν Ζουάν!

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Λοιπὸν ὑγίαινε, καλὴν ἐντάμωσιν
γλυκεῖα φίλη. (Ἐξέρχεται καὶ ἐπανέρχεται).

Ἄ!

ΔΟΝΝΑ ΑΝΝΑ

Τί ἔπαθες;... Ἄ! Ἄ!

(Εἰσέρχεται τὸ ἀγαλμα τοῦ διοικητοῦ
ἡ δόνα Ἄννα πίπτει).

ΤΟ ΑΓΑΛΜΑ

Προσῆλθον εἰς τὴν πρόσκλησιν.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἦ οὐρανέ!

Δόνν' Ἄννα!

ΤΟ ΑΓΑΛΜΑ

Ἄφες τὴν, τετέλεσται. Καὶ σὺ
τί τρέμεις δὸν Ζουάν;

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἐγὼ; ποσῶς!.. ποσῶς!.. σὲ προσεκάλεσα
καὶ χαίρω βλέπων σε.

ΤΟ ΑΓΑΛΜΑ

Δός μοι τὴν χεῖρά σου.

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ

Ἴδού τὴν... ὦ πῶς θλίβει, πόσον ἰσχυρῶς
ἡ μαρμαρινὴ του παλάμη! ἄφες με,
τὴν χεῖρά μου παραίτησον, τὴν χεῖρά μου!..
ἐχάθην, δόνα Ἄννα!.. Ἄ, τετέλεσται!..

(Ἐκ τοῦ Ῥωσικοῦ).

Α. Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ